

Van afval naar waarde

De toekomst
van verpakken

De impact van de Packaging and
Packaging Waste Regulation (PPWR)

Verpakkingen onder de PPWR: wat gaat er veranderen?

De nieuwe Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR), in werking getreden op 11 februari 2025, verandert de manier waarop verpakkingen in Europa worden ontworpen, gebruikt en verwerkt. Vanaf augustus 2026 komen er stap voor stap strengere eisen om verpakking-safval te verminderen, hergebruik te stimuleren en recycling te verbeteren.

Het totaalpakket aan wetten en regels moet ervoor zorgen dat verpakkingen lichter, kleiner, duurzamer en beter recyclebaar worden. Schadelijke stoffen worden verboden, overbodige verpakkingen beperkt en gebruik van gerecycled materiaal wordt verplicht gesteld. Daarnaast worden duidelijke etiketteringsregels en prestatienormen ingevoerd.

Hoewel de invoering van de PPWR pas over anderhalf jaar start en zich uitstrekt over een periode van 15 jaar is het voor bedrijven nu al belangrijk om kritisch over hun verpakingsstrategieën na te denken en deze waar nodig te herzien.

Inhoudsopgave

- Impact PPWR op verpakkingen | 2
- Strengere eisen voor veiligere verpakkingen | 3
- Van afval naar grondstof | 4
- Nieuwe normen voor gerecycled plastic | 5
- Duurzaam alternatief: biogebaseerde grondstoffen | 6
- Minder is meer: slim en efficiënt verpakken | 7
- Hergebruik als standaard | 8
- Duidelijke etiketten, bewuste keuzes | 9
- Aantonen en naleven | 10
- De tijdlijn van de PPWR | 11

Om te onthouden

- Vanaf augustus 2026 moeten verpakkingen lichter, kleiner, duurzamer en beter recyclebaar worden. Verboden op bepaalde stoffen en verpakkingvormen dwingen bedrijven tot aanpassingen.
- Bedrijven moeten steeds meer herbruikbare verpakkingen aanbieden en zij moeten (logistieke) systemen ontwikkelen om hergebruik te stimuleren.
- Fabrikanten en importeurs moeten voor elke verpakking controleren of en hoe die voldoet aan de regels. Deze controles moeten schriftelijk vastgelegd worden.
- Dankzij EU-brede regelgeving werken alle producenten en importeurs van verpakte producten onder dezelfde voorwaarden.

Hoofdstuk 2

Impact PPWR op verpakkingen

De *Europese Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)* verandert de manier waarop verpakkingen worden ontworpen, gebruikt en verwerkt. Deze nieuwe wetgeving bepaalt de regels voor de volledige levenscyclus van verpakkingen – van productie tot hergebruik en recycling. Concreet stelt de PPWR strenge eisen op zes belangrijke punten:

Minder verpakkingsmateriaal gebruiken
(in gewicht en volume)

Duurzamere verpakkingen ontwikkelen

Betere recyclingprocessen stimuleren

Verpakkingsafval verminderen

Hergebruik van waardevolle materialen
optimaliseren

Duidelijk vastleggen hoe verpakkingen aan
de regelgeving voldoen

De PPWR is op 11 februari 2025 in werking getreden. Vanaf augustus 2026 wordt deze wet stap voor stap ingevoerd. De nieuwe regels hebben grote gevolgen voor bedrijven die verpakkingen maken of invoeren. Alleen verpakkingen die voldoen aan alle nieuwe eisen mogen op de markt komen. Dit betekent dat veel bedrijven opnieuw moeten nadenken over hun verpakkingen en verpakkingsprocessen.

Minder verpakkingsafval per persoon

Elke Europese lidstaat moet aantoonbaar de hoeveelheid verpakkingsafval per inwoner verminderen ten opzichte van de geproduceerde hoeveelheid afval in 2018:

5%

minder in 2030

10%

minder in 2035

15%

minder in 2040

Hoofdstuk 3

Strengere eisen voor veiligere verpakkingen

Om mens en milieu te beschermen en recycling en hergebruik te bevorderen, gaan onderstaande regels voor schadelijke stoffen in verpakkingen gelden. In 2033 controleert de Europese Commissie of de nieuwe regels hebben geholpen om de hoeveelheid schadelijke stoffen in verpakkingen te verminderen.

Beperken schadelijke stoffen

Bij de productie van verpakkingen en het beheren van verpakkingsafval moet het gebruik van schadelijke stoffen zo veel mogelijk worden beperkt. Hierbij is er speciale aandacht voor microplastics.

Controle en verslaglegging

De Europese Commissie controleert het gebruik van schadelijke stoffen in verpakkingen. Eind 2026 brengt zij verslag uit over de invloed van deze stoffen op hergebruik, recycling en veiligheid. Dit leidt mogelijk tot nieuwe regels.

Harde limiet schadelijke stoffen

Verpakkingen mogen niet meer dan 100 mg/kg van bepaalde schadelijke stoffen bevatten, zoals lood, cadmium, kwik en zeswaardig chroom.

Grenswaarden voor PFAS

Vanaf augustus 2026 mogen verpakkingen die in contact komen met voedsel nog maar heel weinig per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) bevatten (25 ppb voor individuele PFAS en 250 ppb voor de som van PFAS). Augustus 2030 wordt bekeken of deze regels moeten worden aangepast.

Verzoeken van lidstaten

Lidstaten kunnen de Europese Commissie vragen om stoffen die recycling moeilijk maken te beperken.

Bewijsvoering via documentatie

Fabrikanten moeten via documentatie kunnen bewijzen dat hun verpakkingen voldoen aan de regels voor schadelijke stoffen.

Wetenschap als leidraad

Op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten kan de Europese Commissie de maximale hoeveelheden van schadelijke stoffen in verpakkingen verlagen of uitzonderingen vaststellen.

Hoofdstuk 4

Van afval naar grondstof

Due diligence-verklaring

Alle verpakkingen die in de handel worden gebracht moeten recyclebaar zijn. Vanaf 2030 moeten verpakkingen voor minimaal 70% recyclebaar zijn. Hierbij is 'design for recycling' het uitgangspunt. Dit betekent:

Recyclebare materialen gebruiken, zoals glas, papier of bepaalde kunststoffen

Veel dezelfde materialen gebruiken, zodat scheiden en recyclen makkelijk is

Geen onnodige coatings of lijmen gebruiken, want die maken recycling lastig

Duidelijke labels ontwerpen met informatie voor consumenten over het weggooien van de verpakking

Recyclebare verpakkingen

De verpakkingen die in de handel worden gebracht, moeten vanaf 2030 recyclebaar zijn. Er zijn 3 categorieën op basis van recyclebare content:

95%
Categorie A

80%
Categorie B

70%
Categorie C

Recycling at scale

Vanaf 2035 wordt gekeken of verpakkingen op grote schaal worden gerecycled. Dit heet het 'Recycled at Scale'-criterium. Dit betekent dat verpakkingsafval goed wordt ingezameld, gesorteerd en hergebruikt met de bestaande systemen. De precieze regels hiervoor worden begin 2028 bepaald. In 2038 worden verpakkingen uit categorie C niet langer op de markt toegelaten.

Hoofdstuk 5

Nieuwe normen voor gerecycled plastic

Per fabriek moeten plastic verpakkingen gemiddeld de volgende hoeveelheden gerecycled plastic bevatten:

	Vóór 1 januari 2030	Vanaf 1 januari 2040
PET-voedselverpakkingen	30%	50%
Niet-PET-voedselverpakkingen	10%	25%
Drankflessen voor eenmalig gebruik	30%	65%
Alle andere verpakkingen	35%	65%

Uitzonderingen

Uitzondering wordt gemaakt voor gevaarlijke goederen, verpakkingen bestemd voor kleine kinderen, medische producten en composteerbare verpakkingen.

Verbod op specifieke plastic verpakkingen (2030)

Multipacks voor het bundelen van meerdere eenheden

Losse verpakkingen voor gebruik op speciale locaties, zoals toiletartikelen en cosmetica in hotels en restaurants, en portieverpakkingen in de horeca (bakjes, bordjes, bestek)

Verpakkingen voor onbewerkte groenten en fruit (<1.5kg)

Lichtgewicht tasjes, tenzij noodzakelijk om voedselverspilling tegen te gaan

Hoofdstuk 6

Duurzaam alternatief: biogebaseerde grondstoffen

Hernieuwbare grondstoffen

Begin 2028 moet de Europese Commissie uitgebreid onderzoek hebben gedaan naar biogebaseerde plastic verpakkingen. Biogebaseerde verpakkingen zijn verpakkingen gemaakt van hernieuwbare grondstoffen, zoals maïs of suikerriet. Verpakkingen gemaakt van deze grondstoffen breken vaak snel af en zijn minder schadelijk voor het milieu.

Nieuwe wetgeving

Op basis van het onderzoek kunnen er nieuwe wetten komen om:

... regels voor de duurzaamheid van biogebaseerde grondstoffen in plastic verpakkingen vast te stellen.

... doelen te bepalen die leiden tot meer gebruik van biogebaseerde grondstoffen.

... toe te staan dat biogebaseerde materialen gebruikt worden in plaats van gerecycled materiaal, vooral als er geen goede manier is om verpakkingen die in contact komen met voedsel te recycleren.

... de definitie van biogebaseerd plastic aan te passen.

Van verpakking naar compost

Vanaf februari 2028 moeten etiketten op groenten, fruit en zeer lichte plastic draagtassen biologisch afbreekbaar zijn in industriële bioafvalverwerking. Voor andere biologisch afbreekbare verpakkingen, zoals theezakjes en koffiepaden, komen er duidelijke regels.

Hoofdstuk 7

Minder is meer: slim en efficiënt verpakken

Nieuwe regelgeving

De nieuwe regels zijn gericht op het verminderen van verpakkingsafval (gewicht en volume) en het bevorderen van duurzame en efficiënte verpakkingen:

- Vanaf januari 2030 moeten fabrikanten of importeurs ervoor zorgen dat verpakkingen zo licht en zo klein mogelijk zijn, zonder verlies van functionaliteit. De lege ruimte in groeps-, transport- en e-commerce verpakkingen mag maximaal 50% zijn.
- Verpakkingen die niet voldoen aan de prestatienormen of die lijken op een groter product (zoals bij het gebruik van dubbele wanden of valse bodems) mogen niet op de markt komen, tenzij:
 - Het ontwerp is beschermd door modellen of handelsmerken die vóór 11 februari 2025 zijn geregistreerd, of
 - Het ontwerp is beschermd door een herkomst-aanduiding, zoals voor bepaalde wijnen of gedistilleerde dranken.
- Vanaf februari 2027 wil de Europese Commissie duidelijke regels voor het meten en berekenen van verpakkingsafval. Er komen specifieke grenzen voor het gewicht, de grootte en de dikte van de verpakking, en de hoeveelheid lege ruimte.
- Fabrikanten of importeurs moeten aan de hand van documentatie kunnen aantonen dat hun verpakkingen voldoen aan de eisen. Ze moeten uitleg kunnen geven over de gebruikte normen, ontwerpbependingen en eventuele testresultaten of studies.

De uitzonderingen

Er wordt rekening gehouden met specifieke verpakkingen die nodig zijn voor product-veiligheid, bijzondere toepassingen en innovatie. Hierbij kan gedacht worden aan verpakkingen:

- van medicijnen
- van breekbare goederen
- van geschenken
- gebruikt bij seizoensgebonden gebeurtenissen
- om voedsel te beschermen

Maar ook deze verpakkingen moeten aan de duurzaamheidseisen voldoen.

Hoofdstuk 8

Hergebruik als standaard

Doel van de PPWR is de ecologische voetafdruk van verpakkingen verkleinen door hergebruik te bevorderen. Maar dit proces kost tijd. Bedrijven moeten tijd en ruimte krijgen om zich aan de doelstellingen aan te passen, waarbij de Europese lidstaten dit proces moeten ondersteunen met goede regelgeving.

Verpakkingsdoelen en verplichtingen

- Bedrijven die verzend- of verkoopverpakkingen gebruiken, moeten ervoor zorgen dat vanaf 2030 minstens 40% van deze verpakkingen herbruikbaar is (het doel voor 2040: 70%), met uitzondering van verpakkingen voor gevaarlijke goederen en machines, flexibele verpakkingen voor voedsel en kartonnen dozen.
- Vanaf 2030 moeten verpakkingen die tussen verschillende locaties van bedrijven binnen de EU worden vervoerd, herbruikbaar zijn.
- Er zijn uitzonderingen voor bepaalde verpakkingen, zoals voor gevaarlijke goederen of voor verpakkingen die direct in contact komen met voedsel.
- Einddistributeurs van alcoholische en niet-alcoholische dranken moeten vanaf 2030 ten minste 10% van hun producten in herbruikbare verpakkingen aanbieden (het doel voor 2040: 40%).
- Einddistributeurs kunnen samenwerken om te voldoen aan de hergebruikdoelen, zolang ze voldoen aan de voorwaarden.
- Bedrijven die minder dan 1000 kg verpakkingen op de markt brengen of in afgelegen gebieden werken (zoals op eilanden) kunnen onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld worden van de verplichtingen.
- Lidstaten mogen strengere doelen instellen, waarbij de Europese Commissie de voortgang, haalbaarheid en de werkgelegenheidseffecten van deze doelen controleert.

Zo voldoet je verpakking aan de hergebruikregels

- **Duurzaamheid en efficiëntie** - Verpakkingen worden ontworpen voor meermalig gebruik.
- **Consumentengezondheid en voedselveiligheid** - Verpakkingen mogen niet beschadigen bij legen of opnieuw vullen.
- **Herstel** - Verpakkingen moeten hersteld kunnen worden zonder verlies van functie en geschikt zijn voor etiketten met product- en verpakkingsinformatie.
- **Recycling** - Wanneer een verpakking afval wordt moet deze aan de eisen van recycling voldoen.
- **Documentatie** - Technische gegevens moeten aantonen dat verpakkingen voldoen aan de eisen.

Hoofdstuk 9

Duidelijke etiketten, bewuste keuzes

Vanaf 2028 moeten verpakkingen duidelijke en gestandaardiseerde etiketten hebben die informatie geven over de gebruikte materialen, de herbruikbaarheid en de recyclebaarheid. Deze informatie helpt de consument om afval goed te sorteren. De belangrijkste punten zijn:

Standaard etiketten

Vanaf augustus 2028 moeten verpakkingen een etiket hebben met informatie over het materiaal, composteerbaarheid en recyclebaarheid. Op verpakkingen voor gevaarlijke stoffen moeten QR-codes, barcodes of RFID-chips gebruikt worden om details te geven over veilig gebruik, recyclen of het correct verwerken van het afval.

Verpakkingen met statiegeld

Deze verpakkingen moeten een duidelijk etiket hebben (bijvoorbeeld een gestandaardiseerd kleurenetiket dat de consument helpt bij het correct sorteren en recyclen). Herbruikbare verpakkingen moeten informatie geven (bijvoorbeeld via een QR-code) over hergebruik en inzamelpunten.

Digitale informatie

Informatie mag digitaal gedeeld worden, zolang er voldaan wordt aan privacyregels (zoals de GDPR).

Gerecycled materiaal

Vanaf augustus 2028 moet op het etiket van een verpakking worden vermeld dat de verpakking gerecycled materiaal bevat.

Eerlijke informatie

Bedrijven mogen geen etiketten gebruiken die consumenten misleiden over de duurzaamheid van de verpakking.

Uitzonderingen

Bijvoorbeeld medische verpakkingen of systemen waar geen centrale autoriteit is die regels kan handhaven of coördineren.

Hoofdstuk 10

Aantonen en naleven

DProducenten en importeurs moeten vóór ze verpakkingen op de markt brengen controleren of de verpakkingen aan de regels voldoen (een zogenaamde *conformiteitsbeoordeling*). Dit houdt onder andere in dat bepaald wordt welk minimaal gewicht en volume de verpakking moet hebben om goed te functioneren.

Presentatiecriteria

Prestatiecriteria beschrijven de functionele eisen aan het ontwerp van de verpakking die gebruikt kunnen worden om het minimale verpakkings-volume en -gewicht te bepalen:

- De verpakking moet het product vanaf het moment van verpakken of vullen tot het eindgebruik beschermen tegen beschadiging, verlies, achteruitgang of verspilling. Daarbij moet de verpakking ook voldoen aan de wetten die de productkwaliteit waarborgen.
- De verpakking moet geschikt zijn voor het productie- en vulproces, zodat productkwaliteit en veiligheid gegarandeerd zijn.
- De verpakking moet het product stabiel houden en beschermen tijdens de logistieke keten (distributie, transport, behandeling en opslag).
- De verpakking moet alle benodigde informatie (gebruik, opslag, onderhoud, veiligheid) over het product op een begrijpelijke manier weergeven.
- De verpakking moet de veiligheid en gezondheid van gebruiker en consument waarborgen. Daarnaast moet deze de hygiëne van het product garanderen.
- Het ontwerp van de verpakking moet voldoen aan alle geldende wet- en regelgeving, zoals regels voor etikettering, inhoud en materialen.
- Het ontwerp van de verpakking moet het gebruik van gerecycled materiaal bevorderen en zorgen dat de verpakking zelf goed te recyclen is.

Beoordelingsmethode

De fabrikant moet een technisch document opstellen, waarmee de verpakking wordt beoordeeld (conformiteitsverklaring). Dit document bevat een risicoanalyse die helpt om mogelijke problemen te identificeren. Het beschrijft de eisen en gaat in op het ontwerp, de productie en het functioneren van de verpakking. Het document bevat de volgende onderdelen (wanneer relevant voor de beoordeling):

- Een algemene beschrijving van de verpakking en het gebruik ervan
- Ontwerptekeningen, technische tekeningen en een lijst van gebruikte materialen
- Uitleg bij tekeningen, schema's en werking van de verpakking
- Technische specificaties die gebruikt worden voor metingen en berekeningen
- Een beschrijving van hoe de beoordelingen zijn uitgevoerd
- Testresultaten

Bewaarplicht

De fabrikant maakt voor elk type verpakking een conformiteitsverklaring en bewaart deze samen met de technische documentatie. Voor eenmalige verpakkingen geldt een bewaarplicht van 5 jaar, en voor herbruikbare verpakkingen 10 jaar. Een kopie van de conformiteitsverklaring wordt op verzoek aan de bevoegde autoriteiten verstrekt.

Hoofdstuk 11

De tijdlijn van de PPWR

2033

11 februari

De inwerkingtreding van de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR).

2026

12 augustus

- Start geleidelijke implementatie PPWR.
- Verbod op PFAS in voedselverpakkingen boven vastgestelde concentraties.

31 december

Verslag van de Europese Commissie over de impact van schadelijke stoffen in verpakkingen op hergebruik, recycling en chemische veiligheid.

2027

12 februari

- Gestandaardiseerde regels voor het meten en berekenen van de minimale verpakking.
- De Europese Commissie bepaalt hoe vaak een verpakking minimaal hergebruikt moet worden.

2028

12 februari

- De Europese Commissie heeft het onderzoek naar biogebaseerde plastic verpakkingen afgerond.
- Etiketten op groenten, fruit en zeer lichte plastic draagtassen moeten biologisch afbreekbaar zijn in industriële bioafvalverwerking.
- Alle verpakkingen moeten duidelijke en gestandaardiseerde etiketten hebben met informatie over materialen, herbruikbaarheid en recyclebaarheid.
- De Europese Commissie bepaalt hoe vaak een verpakking minimaal hergebruikt moet worden ('Recycled at Scale').

12 augustus

Het gebruik van gerecyclede materialen moet op het etiket van een verpakking vermeld worden.

2030

1 januari

- Verpakkingen die in de markt gezet worden moeten voor minimaal 70% recyclebaar zijn.
- Verpakkingen die tussen de verschillende locaties van een bedrijf gebruikt worden moeten herbruikbaar zijn.
- Het percentage gerecycled materiaal in plastic verpakkingen is minimaal 10% tot 35%.
- 40% van de verzend- en verkoopverpakkingen moet herbruikbaar zijn, met uitzondering van verpakkingen voor gevaarlijke goederen en machines, flexibele verpakkingen voor voedsel en kartonnen dozen.
- 10% van alle dranken moet in herbruikbare verpakkingen worden aangeboden.
- Voor iedere Europese lidstaat geldt 5% minder verpakkingsafval per inwoner t.o.v. 2018.

12 augustus

De Europese Commissie kijkt opnieuw naar het gebruik van (bepaalde concentraties) van PFAS in verpakkingen die in contact komen met voedsel.

2033

12 februari

De Europese Commissie onderzoekt of de genomen maatregelen voldoende hebben bijgedragen aan het verminderen van schadelijke stoffen in verpakkingen.

2035

1 januari

- De regels voor recycling van verpakkingen worden aangescherpt.
- Voor iedere Europese lidstaat geldt 10% minder verpakkingsafval per inwoner t.o.v. 2018.

2038

Verpakkingen moeten minimaal voor 80% recyclebaar zijn.

2040

1 januari

- Minimale hoeveelheden gerecycled materiaal in kunststof verpakkingen stijgen verder (25% tot 65% afhankelijk van het soort verpakking).
- 70% van de verzend- en verkoopverpakkingen moet herbruikbaar zijn.
- Een groter deel van de verpakkingen moeten herbruikbaar zijn, inclusief 40% van de alcoholische en niet-alcoholische dranken.
- Voor iedere Europese lidstaat geldt 15% minderverpakkingsafval per inwoner t.o.v. 2018.

Onze kennis, jouw voorsprong

De EUDR stelt bedrijven voor grote uitdagingen, maar biedt ook een kans om duurzaamheid echt in de praktijk te brengen.

Packspert vertaalt deze en andere complexe wetten naar heldere en toepasbare informatie, zodat bedrijven niet alleen voldoen aan de regels, maar ook stappen kunnen zetten richting toekomstbestendig ondernemen.

Vanuit onze onafhankelijkheid en kennis helpen wij organisaties hun ketens duidelijk in beeld te krijgen, risico's te beperken, processen goed te regelen en dit alles goed vast te leggen.

Zo maken we samen beleid werkbaar en wordt duurzaam verpakken geen verplichting, maar een waardevolle stap richting een eerlijke en ontbossingsvrije toekomst.

Heb je vragen over dit onderwerp?

Neem gerust contact op! Wij verdiepen ons graag in alle aspecten die bij verpakkingen komen kijken en maken dit concreet voor jou.

info@packspert.nl

078 652 40 90

Toegankelijk advies op maat

Wij vertalen voor jou de overvloed aan ingewikkelde informatie naar begrijpelijke taal en een perfect passend advies.

Duurzaam met impact

We vertellen jou het eerlijke verhaal en helpen je op basis daarvan de meest duurzame keuze te maken.

Jouw onafhankelijke expert

We zijn een onafhankelijk kenniscentrum, niet beïnvloed door politiek of commercie. We adviseren iedereen die onze hulp kan gebruiken.